

FIEK

Az önvezető járművek megjelenése és közúti elterjedése idővel biztosan bekövetkezik. Ebből adódóan – vagy inkább ezt megelőzve – átalakulnak a jelenlegi jogintézmények, az eddig ismert és régóta alkalmazott jogszabályok, például a büntetőjogi felelősség meghatározásának módja is. A témában dr. Lévainé dr. Fazekas Judit, a győri Széchenyi István Egyetem dékánja segített eligazodni.

KÉSZÜLNEK AZ ÖNJÁRÓ AUTÓK KORSZAKÁRA

A Felsőoktatási és Ipari Együttműködési Központ egyik projektjének célja egy átfogó jogi elemzés készítése az önvezető járművek által érintett jogi problémákról, illetve a kutatók javaslatokat fogalmaznak meg arra vonatkozóan, hogy a technikai fejlődéshez igazodóan a jogalkotónak milyen lépéseket, módosításokat kell végrehajtania. A projekt ugyanakkor a biztosítótársaságok, autógyártók számára is figyelemre méltó következtetéseket fogalmaz meg. Ezek mellett vizsgálják az autonóm járművek morális-etikai vonatkozásait is, amelyek a jogi szabályozásban kétségkívül szerepet játszanak. Az ember és a gép találkozása, az ebből következő eseménysorozat etikai és morális kérdéskört is felvet. – A feltételezett, Ipar4.0-nak hívott forradalmi áttörés az önvezető járművek megjelenésével jár, ami a közlekedésre is kihat. Az intenzíven folyó tesztelesekből gyanítható, hogy

A FIEK egy tudatosan tervezett stratégiai program, amely hozzájárul a hazai kkv-k innovációs képességének növekedéséhez, saját bevételt termel az egyetem számára, így az ország meghatározó felsőoktatási központjává válik, valamint növeli a kampusz versenyképességét az európai felsőoktatási térben.

ez a jövőkép nem túl távoli. A jogi környezet átalakítása viszont nélkülözhetetlen lesz. Ezért végzünk egy átfogó elemzést az automata járművek szerteágazó jogi kérdéseiről. Hiszen a technika ilyen irányú fejlődése a közúti szabályozás mellett átforgatja például a közigazgatási jogot,

ami a járművek közúti engedélyezésére vonatkozik vagy a büntetőjogot, mert egy baleset során indított felelősségre vonás alapja más lesz, mint ma. Így viszont a polgárjog is módosul, mert a káreseményből adódó költségek nem feltétlenül a tulajdonosra hárulnak majd – mondta dr. Fazekas Judit dékán.

A FIEK alprojekt vezetője szerint, ha minden funkciót átvesz a robot, már nem beszélhetünk kizárólag a sofőr személyes felelősségéről. Más megközelítésben kell vizsgálni a büntetőjogi szabályozást, hogy az mégis koherens maradjon. Előtérbe kerül a gyártó, az alkatrészbeszállító, valamint a szoftver készítőjének felelőssége, hiszen egy terméket adnak el nekünk mindennapi használatra. Aztán ott van a szerzői jogi nézőpont, mert a szoftver készítője mellett egy adott intézmény is felelősségre vonható, aki a fejlesztést kéri és közreadja. A dékán hozzátette: mindez nem menti fel a tulajdonost, mert az önvezető autók korában is az ő dolga forgalmi szempontból biztonságos közlekedésre alkalmas állapotban tartani a járművet. Ha például a téligumi hiánya miatt történik a baleset, akkor nem a kocsigyártóját veszik elő, mert nem termékhibáról beszélünk.

– A jelenleg élő felelősségi kategóriák párhuzamosan fognak futni az új, intelligens rendszerek által okozott károk vizsgálatával. Ezért is fontos az alapos felkészülés, hogy a jogi környezet pontos, de ne túlszabályozott legyen és ne gátolja az innováció folyamatát. Nagy előnye lesz az automatizált járművek elterjedésének, hogy a közúti autóbalesetek száma vélhetően csökkenni fog. Emiatt káresemény sem lesz annyi, mint manapság. Az biztos, hogy a kötelező felelősségbiztosítás rendszerét módosítani kell egy kiszámítható kockázatviselés alapján. Ennek a kérdéskörét már vizsgáljuk, mert bár évek telnek még el, mire önvezető autókat látunk, de időben fel kell rájuk készülnünk – szögezte le dr. Fazekas Judit. ■

FIEK

FELSŐOKTATÁSI ÉS IPARI
EGYÜTTMŰKÖDÉSI KÖZPONT

Autonóm járművek jogi kérdései • Elektromobilitás • IKT - Ipari matematika • IKT - Kiberbizalmi rendszerek fejlesztése • IKT - Kognitív és Forenzikus Infokommunikációs Kompetencia Központ
• IKT - Vezetéknélküli Telekommunikáció Kompetencia Központ • IKT - Virtuális Valóság Rendszerek • Logisztika • Anyagvizsgáló NYITOTT labor • Talajvizsgáló NYITOTT labor • Űr- és Repülőipari NYITOTT labor • Környezetipari NYITOTT labor • VR NYITOTT labor • KKV-k nemzetközi versenyképességét támogató szolgáltatások fejlesztése • Menedzsment Campus • Tudományos kutatások • Vállalati beágyazódási kutatás • Nemzetközi együttműködés • Hallgatói innováció